

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36621
Nom	Expressió oral i escrita per a mitjans de comunicació I (en espanyol)
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	6 - Llengua	Formació Bàsica

RESUM

Descripció i aplicació pràctica de l'espanyol estàndard i dels seus criteris de locució i entonació correctes. Introducció a l'anàlisi lingüística dels textos periodístics.

En la titulació de Grau de Periodisme, l'assignatura Expressió oral i escrita per als mitjans de comunicació I (en espanyol) es dirigeix cap a una de les necessitats primordials de formació dels futurs professionals de la comunicació en competències i destreses expressives: l'ús correcte, oral i escrit, de les llengües oficials de la comunitat.

L'assignatura correspon al Mòdul de Formació Bàsica, se situa en la Matèria de Llengua i té un valor de 6 crèdits ECTS. S'imparteix en el primer curs del Grau de Periodisme, en el primer semestre. La matèria de Llengua està orientada cap a l'àmbit de l'expressió oral i escrita i se centra en les produccions relacionades amb l'àmbit de la comunicació periodística en dues assignatures.

En concret, Expressió oral i escrita per als mitjans de comunicació I (en espanyol), s'ocuparà de la descripció i aplicació pràctica de l'espanyol estàndard i dels seus criteris de locució i entonació correctes, així com d'una introducció a l'anàlisi lingüística dels textos periodístics. Per a això es contemplaran les peculiaritats de la llengua oral enfront de l'escrita, les característiques tipològiques dels gèneres periodístics, les fonts d'informació bibliogràfica com a eines per a l'exercici de la professió i la reflexió sobre la llengua espanyola i les seues varietats. La part més extensa correspondrà a l'estudi dels aspectes generals de la llengua espanyola estàndard fònics, ortogràfics, morfosintàctics i lèxics que afecten el llenguatge dels mitjans de comunicació, així com d'una revisió d'aquests mateixos aspectes en les produccions mediàtiques.

La finalitat d'aquesta assignatura és oferir una formació de base lingüística sobre la llengua espanyola que pugui servir per a la producció i l'anàlisi de textos lingüístics i de produccions orals dins de l'àmbit del

llenguatge periodístic.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No existeixen requisits previs per a cursar aquesta assignatura, però es parteix un nivell de domini i de coneixements lingüístics alt per part dels estudiants i s'espera també d'ells una actitud crítica davant els missatges que procedeixen dels diferents mitjans de comunicació.

COMPETÈNCIES

1334 - Grau en Periodisme

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants siguin capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.
- Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguin més adequats als distints mitjans de comunicació.
- Capacitat i habilitat per a buscar, seleccionar, contextualitzar i jerarquitzar qualsevol tipus de font o document (escrit, sonor, visual, etc.) d'utilitat per a l'elaboració i processament d'informació, així com per al seu aprofitament comunicatiu persuasiu o de ficció i entreteniment.
- Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Presentar un coneixement profund de la llengua espanyola per a aconseguir expressar-se amb claredat, coherència i correcció oralment i per escrit.
- Aplicar la llengua espanyola com correspon a la responsabilitat lingüística de la professió de periodista.
- Identificar els fonaments teòrics necessaris per a resoldre els dubtes sobre l'ús oral i escrit de la llengua espanyola.
- Reconèixer les peculiaritats lingüístiques dels mitjans de comunicació.
- Conèixer la fonètica i la fonologia de l'espanyol per a afrontar i resoldre els dubtes ortològiques i ortogràfiques.
- Conèixer la morfologia i la sintaxi de l'espanyol per a elaborar missatges correctes i adequats a les diferents situacions comunicatives.
- Comprendre i identificar els mecanismes lèxics que determinen el funcionament de les llengües en general i de l'espanyol en particular.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. LA COMUNICACIÓN Y EXPRESIÓN ESCRITA Y ORAL

Los géneros discursivos orales y escritos. Características del lenguaje periodístico. Lenguaje periodístico, lengua estándar y variedades de la lengua española. Fuentes de información normativa sobre la lengua: académicas, manuales de estilo, fuentes digitales.

2. NORMA Y USOS CORRECTOS DEL ESPAÑOL

NORMALIZACIÓN Y ORTOTIPOGRAFÍA TEXTUALES EN ESPAÑOL. Signos ortográficos.

2.1. NORMALIZACIÓN Y ORTOTIPOGRAFÍA TEXTUALES EN ESPAÑOL. Signos ortográficos. Abreviaturas, siglas y símbolos. Ortotipografía y composición de un texto.

2.2. ACENTUACIÓN, TILDE Y OTRAS CUESTIONES ORTOGRÁFICAS. La ortografía en los medios de comunicación.

2.3. CUESTIONES GRAMATICALES Y DESVIACIONES FRECUENTES EN LOS MEDIOS DE COMUNICACIÓN ESCRITOS. Sustantivo y adjetivo: dudas en el género, número y grado. El género en el discurso. Formación de plurales problemáticos. Concordancias sujeto-verbo. Comparativos y superlativos irregulares. Pronombres, determinantes y adverbios: leísmo, laísmo y loísmo. Estructuras pronominales especiales. Dequeísmo, quesuismo, concordancias del determinante con el nombre. Usos correctos de cardinales, ordinales e indefinidos; posesivos con adverbios; locuciones adverbiales. Verbo: usos desviados de tiempos verbales, usos del gerundio, infinitivo suelto; citas directas e indirectas. Preposición y conjunción: usos correctos y desviados de preposiciones, queísmo y dequeísmo, locuciones prepositivas; usos correctos de algunas conjunciones.

3. CONSIDERACIONES GENERALES SOBRE LA CORRECCIÓN DE ESTILO

Pautas básicas para la confección del texto. Corrección de estilo, implicación y objetividad en el texto. Revisión del texto.

4. LA VOZ: EL NIVEL FÓNICO

Articulación y pronunciación en español. El gesto y la postura en la expresión oral. Problemas de pronunciación. Principales rasgos fonéticos dialectales. Incorrecciones más frecuentes. Errores de pronunciación en sílaba trabada. Errores de pronunciación en hiatos y diptongos. Palabras mal pronunciadas por cambio de acento. Palabras admitidas por la RAE con doble pronunciación (<http://www.rae.es>). Entonación. Oralización de textos escritos.

5. LA PALABRA: EL NIVEL LÉXICO-SEMÁNTICO

Léxico y situaciones comunicativas. Las voces de especialidad. Creación léxica y neologismos (formales, semánticos y préstamos) Incremento de vocabulario por procedimientos semánticos: la metáfora. Léxico e ideología. Eufemismos: manipulación y claridad en el lenguaje. Ambigüedad y redimensión léxica. Sinonimia y polisemia. Corrección léxica: parónimos y etimología popular.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia utilitzada serà sempre activa amb l'objectiu fonamental de prioritzar l'adquisició de competències mitjançant la instrucció en les capacitats habilitats i destreses exigides per la professió periodística.

Classes teòriques: La classe magistral manté un paper important, encara que no exclusiu, en l'exposició i transmissió dels coneixements teòrics i dels sabers procedimentals d'aquesta assignatura. Les classes teòriques es prepararan a partir de les referències bibliogràfiques citades com a bàsiques, per al

desenvolupament de cadascun dels temes.

Classes pràctiques: Aquestes classes es complementaran amb les classes pràctiques presencials en les quals s'aplicaran els coneixements teòrics a la producció textual escrita i oral. Els estudiants *adquirirán conocimientos fonamentals en l'àmbit de la llengua i els seus usos orals i escrits mitjançant un mètode comunicatiu i participatiu en el qual la realització de les lectures prèvies i els exercicis programats seran essencials per a arribar a assumir els coneixements teòrics.

Materials per a classes teòric-pràctiques: El dossier de cada tema, així com les lectures recomanades es trobarà en la carpeta de l'Aula Virtual. Allí es podrà accedir, al llarg del curs, a tot el material necessari per al correcte desenvolupament de l'assignatura. En estar disponibles aquests documents en suport informàtic a l'Aula Virtual els estudiants podran descarregar-los i imprimir-los des del seu propi ordinador personal. Aquesta plataforma s'anirà nodrint progressivament amb les contribucions de la professora. En qualsevol cas, es proposarà també als alumnes que busquen i aporten en les classes *prácticasejemplos de textos, orals o escrits, presos dels diferents mitjans de comunicació en els quals *seobserven els aspectes que s'estiguen explicant i treballant en les classes. Altres activitats Tutories programades, personalitzades o acadèmic-formatives. Estan concebudes per a realitzar un seguiment i supervisió de l'aprenentatge de l'assignatura a fi d'assessorar i orientar, de forma individual o en grup, sobre qüestions relatives a l'àmbit acadèmic i formatiu dels continguts que s'impartisquen i sobre l'organització, realització i seguiment dels treballs assenyalats i es dedicaran, fonamentalment, a la preparació dels treballs en equip i a la revisió dels treballs pràctics individuals.

Preparació de treballs pràctics:

A) Realització de treballs individuals dirigits per la professora. Les produccions orals i escrites individuals que seran objecte d'avaluació (es concreten en l'apartat d'avaluació)

B) Realització de treballs en grup, de naturalesa cooperativa (entre 4 i 6 persones) dirigits per la professora. Seran objecte d'avaluació (es concreten en l'apartat d'avaluació). Tots dos tipus de treballs seran presentats en els temes corresponents i seran preparats per l'alumnat durant les setmanes dedicades a la docència d'acord amb el cronograma. Aquests treballs seran revisats en un horari de tutories programades per a atendre la seua preparació. El treball serà entregat o exposat en la data indicada en el cronograma. A més del treball programat, es deixarà un temps de lliure disposició per a activitats que puguin sorgir amb motiu d'algun fet o esdeveniment relacionat amb l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació consta de parts diferenciades. Per a aprovar el conjunt de l'assignatura és *necesari lograr almenys un 50% del total.

La composició de la nota final s'atindrà, en síntesi, al quadre següent:

**TIPUS D'AVAUACIÓ % SOBRE FINAL
EXAMEN**

Continguts teòricopràctics

Resolució de casos i problemes

45%

ACTIVITATS PRÀCTIQUES

Bloc d'expressió escrita (25%)

Bloc d'expressió oral (25%)

50%

TUTORIES I VALORACIÓ D'ACTIVITATS

Tant presencials (aula) com a virtuals (*AV)

5%

TOTAL 100%

CRITERIS D'AVALUACIÓ

EXAMEN amb preguntes de desenvolupament de caràcter predominantment pràctic sobre els continguts impartits durant el curs i amb resolució de casos i problemes, tant d'expressió oral com escrita. Aquesta prova suposarà el 45% de la nota. Aquesta prova escrita es realitzarà en la primera i en la segona convocatòria amb el mateix valor sobre la qualificació final. És necessari obtenir una nota mínima de 4 sobre 10 per a fer una mitjana d'amb les notes de les activitats pràctiques.

ACTIVITATS PRÀCTIQUES

Les activitats pràctiques d'expressió escrita i expressió oral estan programades i deuen *realitzar-se durant el període docent de l'assignatura (primer quadrimestre del curs 2017-2018). *Son activitats obligatòries. No són activitats recuperables. La nota obtinguda és vàlida per a la primera *y segona convocatòria.

PRÀCTIQUES D'EXPRESSIÓ ESCRITA. Consta de dues pràctiques obligatòries no recuperables *que suposen en conjunt el 25% de la nota final.

PRÀCTIQUES D'EXPRESSIÓ ORAL. Consta de dues pràctiques obligatòries no recuperables *que suposen en conjunt el 25% de la nota final.

TUTORIES I VALORACIÓ D'ACTIVITATS a l'aula presencial i a l'aula virtual que suposen el 5% de la nota final. Són activitats i tutoria realitzades durant el període docent. La nota obtinguda és vàlida per a la primera i la segona convocatòria.

NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA. En l'avaluació d'aquesta assignatura els errors formals, tant ortogràfics i ortotipogràfics com ortològics, seran avaluats quantitativament en cadascun dels apartats i s'aplicarà sobre la nota final obtinguda.

ATENCIÓ: Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'estudiantat elabori per a la seva avaluació docent han de ser originals, sense incórrer en plagi. La detecció de plagi, en tant que falta greu, suposarà el suspens immediat de la respectiva convocatòria de l'assignatura. També es consideraran faltes greus, i per tant suposaran la suspensió immediata de la convocatòria, còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, l'o la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau.

ATENCIÓ: L'honestetat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la compisició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ALEZA, M. (coord.^a) (2013): Normas y usos correctos en español actual, 2.ª ed. Valencia, Tirant Humanidades.
- BRIZ, A. et alii (2008): Saber hablar. Madrid, Aguilar/Instituto Cervantes.
- GÓMEZ TORREGO, L. (2011a): Hablar y escribir correctamente, 2 vols. 4.ª ed. Madrid, Arco Libros/ La Muralla.
- GÓMEZ TORREGO, L. (2011b): Las normas académicas: últimos cambios. Madrid, SM.
- GÓMEZ TORREGO, L. (2011c): Ortografía de uso del español actual. 5.ª ed. Madrid, SM.
- GRIJELMO, Alex (2014): El estilo del periodista. Madrid, Taurus.
- INSTITUTO CERVANTES (2009): Guía para un lenguaje igualitario. Madrid, Aguilar/Instituto Cervantes.
- MARTÍNEZ DE SOUSA, J. (2015): Diccionario de redacción y estilo, Madrid, Pirámide, 4.ª ed.
- MONTOLÍO, Estrella (coord.) (2000): Manual práctico de escritura académica. Barcelona, Ariel.
- QUILIS MERÍN, Mercedes; ALBELDA MARCOS, Marta; CUENCA, M. Josep (2011) Guía de uso para un lenguaje igualitario. Valencia, PUV.
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (2013): Diccionario de la lengua española, 23.ª ed. Madrid, Espasa Calpe. www.rae.es
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA y ASELE (2005): Diccionario panhispánico de dudas, Madrid, Santillana. www.rae.es
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA y ASELE (2010): Nueva gramática de la lengua española. Madrid, Espasa Calpe.
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA y ASELE (2010): Ortografía de la lengua española. Madrid, Espasa Calpe.
- ROMERO GUALDA, M.V. (2007 [2002]): Lengua española y comunicación. Barcelona, Ariel.

Complementàries

- SÁNCHEZ LOBATO, J. et alii (2006): Saber escribir. Madrid, Aguilar/Instituto Cervantes.
- SECO, M. (2011): Nuevo Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española. Madrid, Espasa Calpe (10^a ed. renovada).
- SECO, M., ANDRÉS, O. y RAMOS, G. (2004): Diccionario fraseológico documentado el español actual: locuciones y modismos españoles. Madrid, Santillana.
- SECO, M., ANDRÉS, O. y RAMOS, G. (2011): Diccionario de español actual, 2.ª edición. Madrid, Aguilar.